

להרוות צמאון נפשות
ישראל מנהר היוצא
מועדן נחל עובע מקור
חכמה

להחיות

אור תורת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

א חירות אין פרשה

דיבורים מחיים לשולחן השבת לאור רבינו הקדוש זי"ע

המדרש של ר' ברוך לב
עבר לעמוד הבא

שידוך לזונדל

נקודת ההתמודדות שבין ענוה אמיתית לבין הענוה המדומה | אני יודע שאני גדול, אבל מרגיש קטן מאוד | ולמעשה, איך מוצאים שידוך לזונדל הגאון הצדיק, והעניו...

תלמיד חכם ועניו

העולם מספרים מעשה בחבור בשם 'זונדל', מתמיד עצום, בקי בחדרי תורה, וגם עשיר מופלג.

זונדל הגיע לפרקו, אך חלפו שנים ושידוך אין. לא משום שחסרו הצעות - להפך, הצעות רבות הונחו על שולחנו, אך כולן נדחו בבוז, שהרי אף משפחה אינה ראויה עבורו...

רב העיירה, שכאב את עוגמת נפשו של הבחור, הזמין אותו ואמר לו, "אתה נגוע במידת הגאווה, ולא תוכל כך להקים בית בישראל, אין אדם רוצה לדור בכפיפה אחת עם בעל גאווה. תסגל לעצמך את מידת הענוה. תלמד ספרי מוסר, תעבוד על עצמך, כך תזכה למצוא את זיווגך".

זונדל לקח את דברי הרב כפשוטם ונכנס לעובי הקורה. במשך חודשים ארוכים ישב והגה בספרי מוסר, עסק בתיקון המידות, עד שהרגיש כי פעל את פעולתו, הנה הוא כבר עניו ושפל.

הגיע זונדל אל הרב והכריז בשמחה, "כבוד הרב, תחפש לי שידוך, למדתי ספרי מוסר ואני שפל בדרך לחלוטין".

שמח הרב ומיהר להציע לזונדל שידוך פלוני, שכבר הוצע לו לפני כשנתיים, אלא שאז סירב לו זונדל בטענה שאינו לפי כבודו.

שמע זונדל את ההצעה, ופניו האדימו מכעס: "וכי מה הרב סבור?! הרי את השידוך הזה הציעו לי עוד לפני שהייתי עניו. עתה, שאני תלמיד חכם, עשיר, וגם עניו... הרי שנוספה לי עוד מעלה עצומה, ובודאי שמגיע לי שידוך הרבה יותר חשוב...".

פיקח היה - מה ראה לשטות זו?

הבריות נוהגות לספר את המעשה ולפרוץ בצחוק, אך אם נתבונן בדברים בעינא פקיא, נשאל את עצמנו: על מה ולמה אנו צוחקים? הרי מצד השכל היבש, זונדל לגמרי צודק! כעת הוא אוזו במעלה נוספת, מעלת הענוה, ואם כן - מדוע שלא יהיה ראוי ליותר?

כדי להבין מה באמת

מסתתר מאחורי הבדיחה הזו, אפשר להתבונן בדבריו המאירים של מוהר"ן זי"ע שמבאר את ההבדל התהומי בין ענוה מדומה לענוה אמיתית, בתוך דבריו (ליקו"ה נט"ו, ו, סד) על שורש טעותו של קורח שהתגאה ורצה רק להיות 'גדול':

יש שני מיני עבודות בזה העולם, 'דרי מעלה', ו'דרי מטה'. לאדם יש זמנים של התעלות, של גדלות המוחין, בחינת 'דרי מעלה'; וישנם מצבים של קטנות, של ירידה ופשטות, בחינת 'דרי מטה'.

קורח רצה להיות רק בבחינת 'דרי מעלה'. הוא לא הסכים לקבל שום מציאות של קטנות או של מדרגה פחותה.

וכאן מתגלה הסוד הפנימי של הענוה האמיתית:

מי שאין לו ענוה באמת, אינו מסוגל ואינו מוכן בשום אופן להיות בדרגות נמוכות או במצב רגיל ופשוט. הוא חייב להרגיש שהוא 'משהו', שהוא אוזו במדרגה כלשהי. וכאשר משפילים אותו, או כאשר הוא נופל למקום של קטנות - הוא מתמלא כעס, תרעומת וייאוש.

הענוה של זונדל לא הייתה ענוה של אמת, אלא רק עוד תואר של ישות, עוד תואר שהוסיף לעצמו כדי להרגיש גדול יותר.

לכן אמרו חז"ל שהענוה גדולה מכל המעלות, ואף גדולה ממידת החסידות. מדוע? משום שבעל ענוה אמיתי הוא אדם שמוכן 'לא להיות'. הוא מוכן לקבל את מציאותו החסרה, להכיר בזה שאולי הוא לא כזה מוצלח. העניו האמיתי מקבל את הדרגה הנמוכה באהבה.

להמשיך לרצות

הענוה - היא התנאי להמשיך לרצות להתקרר להשי"ת גם בתוך הירידות.

כל הכח להתחזק בכל מצב, תלוי ועומד כך שהאדם יסכים להכניע את עצמו, ולא לכעוס כאשר הוא נופל מדרגתו.

וכאשר הוא מוכן משפל מדרגתו לבוא ולומר להשי"ת, "אבא, אפילו שאני מרגיש שפל כל כך, אני עדיין רוצה אותך, כמו הצדיק הכי גדול", וזהי שיא הענוה.

המשמעות העמוקה של ההסכמה להיות 'דרי מטה', כפי שמדריך אותנו מוהר"ן, היא למעשה ההסכמה להיות פשוט אדם. הגדולה האמיתית אינה להיות מלאך מושלם נטול פגמים, אלא היכולת לא להיחלש כשאנחנו לא מצליחים להשיג את השאיפות. כשאדם מוכן לקבל באהבה את עובדת היותו חסר וקוק לחסד ה', דווקא אז נפתח עבורו פתח של קשר אמיתי, שבו הוא עומד לפני השי"ת בפשטות מוחלטת.

ולסיום, ראויים הדברים להיחתם באמרתו הנוקבת והידועה של החסיד רבי שמואל הורביץ זצ"ל, כשתיאר את ההבדל המהותי שבין עולמם של חסידים ברסלב לבין מהותם של אחרים העוסקים גם הם בעבודת הענוה:

"אצל אחרים, החסיד רוכש ידיעה עמוקה וברורה כמה הוא שפל, כמה הוא גרוע ורחוק מן הקדושה. הידיעה הזו מונחת לו היטב במוחו. אך בתוך תוכו, בהרגשת

הלב, הוא מרוצה מעצמו ומרגיש 'גדול' - שהרי הוא חסיד בעל-עבודה, שהשכיל להגיע להכרה בשפלותו..."

אך אצלנו בברסלב, העבודה היא ממש להפך: מבחינת הידיעה והמוחין, מלמדים את היהודי עד כמה הוא גבוה, יקר וחשוב! מחדירים בו את הידיעה שכל נקודה טובה שבו, כל הרהור של תשובה וכל תנועה קלה לכיוון הקדושה - עושים רעש עצום בכל העולמות והוא קרוב להשם יתברך מאוד! אך מבחינת ההרגשה - בלב פנימה, הוא מרגיש את עצמו הכי עניו, הכי פשוט והכי קטן שיש בעולם".

ולכן, זונדל היקר שחפץ למצוא שידוך, צריך להיות עניו באמת. עניו הוא כזה, שמסוגל להסכים להצעת שידוך שפחותה מרמתו, גם אם הוא יודע שהוא גדול מאוד, כי עניו הוא מי שנכנע לפני המהלך שהשי"ת מסובב אותו.

הרי את השידוך הזה הציעו לי עוד לפני שהייתי עניו...

ולא סים

בכבוד וביקר ללומדי הספה"ק "ליקוטי מוהר"ן" באשר הם

אל שמחות סיומי "ליקוטי מוהר"ן", כבר לא הגיע להשתתף.

אם אינו זוכה "לטייל בתורתו", ועל "תמימי דרך" אינו זוכה להימנות – וכל "תורה זמנית" הנלמדת במקהלות עם, גורמת לו את ה"אכזבה הזמנית" – ו"עמוד" שאמור היה להיות "יומי" מתברר אצלו כ"עמוד שבועי" – אם כן, מה לו ולדרשות כה מעוררות ומלהיבות המתבררות מהר שיפה היה כוחם לפעול אצלו ימים אחדים בלבד.

ומי שלא ניהל מעוררו מוסד חינוך עם ט"ו אנשי צוות וקט"ו תלמידים – שלא ידון את חברו עד שיגיע למקומו.

נתברכה משפחתו ב"ה. חופת צאצאים הינה מעשה של פעם בשנתיים, חסדי ה', באושר ללא עושר. אולם בינו לקונו יודע כי גם אילו נתברך בשפע ממון – יושב היה על כס מנהל משמונה בבוקר כמעט עד שש בערב.

כי איש עשיה הוא בטבעו, זה חמישים שנותיו, ומוחו הוגה עדיין לפעול בעולם. דם עסקנות יהודית תוסס בקרבו ממוצאי שבת עד הדלקת הנרות. כאשר מגיע הלילה בערבו של כל יום, שוב נעשים הגלים שבו שקטים יותר – ואז עושה מעט לביתו, משקה נשמתו בקורטוב שיפור תורה מזייליה, וברקע מהדהדים בראשו שיחות שטרם הספיק לעשות וכה נחוצות למחור. איך יתרום כך אל תורת רבינו הקדוש, שמציאות רוממה היא, ומוחו בל עמו.

רואה לנגד עיניו את לומדי "העמוד היומי", ערב אחר ערב, והנה מלאים חיות וחיים שאין בדומה להם. העמוד הקדוש מאיר בנפשם, מלווה את הליכותיהם, ואף זוכים ללמוד ולסיים ולהתחיל ושוב לסיים – והוא מה יהא עליו. מידי חלפו סמוך לספרים הקדושים, נצטב לבו בהשתוקקות מייחלת: תן חלקי בתורתך, זכני לחיות את הטעם המיוחד לי בתורה קדושה זו. הבא בי את הרוח האישית שמשנשבת מן האותיות היישר אלי, ממתיקה את חיי ומרוממת אותם.

לעת "סיפורי מעשיות" של קידושא רבה – או בדיבורים קדושים של סעודה שלישית – גואה בו כל שבוע מחדש געגוע להיטיב אחיותו בגן עדן וקודש קדשים, הרי נעשה מהם לאיש אחר, אלא ש"פרכו" של מוצאי שבת מזכיר לו את הפגישות שנקבעו להלילה.

וכך הולכת שנה ומביאה את חברתה. תקופות רישום סוערות ושוככות, מותירות אותו עם כיתות נכנסות וכיתות יוצאות. שיבוצי צוות של תחילת שנה, פיטורים ברוח טובה וראיונות קבלה של פנים חדשות, פיקוח וניהול של כל השנה, החלטות ודיונים ואסיפות – מעבירים אותו מיום אל יום ומחודש אל חודש, מיום כיפורים על זה יום כיפורים הבא עלינו לטובה. כל יום והאתגר שלו, והתפקיד הנחוץ ביותר הממתין מאחורי התפקיד הנחוץ ביותר ומסתייר את התפקיד הנחוץ ביותר הבא אחרי. ודיני נפשות המה, לא ממונות בעלמא, ואם לא עכשיו אימתי, ויפה שעה אחת קודם.

לא איש שיעורים הוא, גם מתמול גם משלשום. בלמדו מן השמיעה – ואין פיו עוסק בחיתוך דיבור משלו – יתעורר מתנומתו בחלוף מחצית שעה בלי לזכור באיזו שורה נפלה עליו תרדמה ללא שאלת רשות. קבע אפוא לימודו עם חברותא, ככל שהספיקו באותה שעה, בלי לשאוף אל דף בדוקא. ברם זכור שוטנשטיין לטוב שאלמלא הוא לא מצא ידי ורגליו בבית המדרש.

עם ההתפכחות הבאה עם הזקן המלבין קמעא, חלחלה בו ההשלמה עם מצבו – והפסיק להילחם עם נסיבות חייו. הבין כי כרגע עדיין רחוקה דרכו מאכן ועד קשר קביעא וקיימא עם תורה בליקוטי מוהר"ן – עיון או "עמוד יומי" וכי"ב. מהאי טעמא הפסיק מלדרוך על מפתן שמחות הסינאים – כי מה טעם לשמוע משדכנים לבגן שטרם הגיע לפרקו. מה טעם לשמוע מדרשנים הארה למציאות חיך שטרם בָּשְׁלָה להוציא את הדברים אל הפועל.

רק הרצון הטהור נותר ללחוש בו חרישית, כגחלת לא תכבה, אי שם מתחת לניהול המוסד וטרדות החיים. נותרה בו ההשתוקקות החבויה, כמעט בלתי מורגשת, לגמוע חיי נצח מנביעת הנחל.

יש, לאחר שסיים את לימודו בגמרא, שקרב אליו ליקוטי מוהר"ן סמוך, פתחו היכן שנפתח, קרא בו שורות אחדות, ולפעמים מעט יותר או הרבה פחות. טרם סגרו בנשיקה, נזכר בימים מקדם ונתגעגע לימים יבואו, ולבו רחש תפילה שעוד יזכה להוסיף בקודש בזה הספר "אֶשֶׁר אֵין עָרַךְ אֵלָיו פִּי הוּא מִלֵּא מוֹסֵר וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ".

היה זה בנסיעה ארוכה לבד ברכב, בחזור הביתה מאסיפת מנהלים בצפון הארץ, באישון לילה, בנפול תרדמה על אנשים ומכשירי שיחותיהם. בתוך כדי גמיעת מרחקים על כבישים כמעט ריקים, הדהד בחלל רכבו קול העולה מאחד הקווים הטלפוניים שיש בהם שיחות ושיעורים מפי אנשי הצדיק. לפעמים הקשיב בהודמנויות כאלה לדיבורים יקרים שנישבו קצת רוח חיים על גחליו העוממות.

הפעם היה זה כעין "שאלות ותשובות" בין שואלים צעירים לבין איש משיב – והבחור שהעלה את שאלתו פתח לספר על אחד מוקני החסידים, עובד ה' עשרות בשנים מאנשי רביה"ק, שכאשר ביקשוהו לעודד את קביעת לימוד "עמוד יומי" בליקוטי מוהר"ן, התמהמה ימים אחדים מלהיענות לכך – מאחר שהורגל כל ימיו מאז ומקדם שהיו מתייגעים בלב ונפש בכל תיבה וענין בספה"ק של רבינו, והתקשה לשער בדעתו שמעתה עלול להיות שיתרגלו להספיק את העמוד ושמא עוד יבואו להסתפק באמידה בלבד. ואם כי גם היא חשובה – וכדברי רביה"ק "שְׁהַמְאָרִים שֶׁפָּתַב בְּעַצְמוֹ, גַּם הַלְשׁוֹן

לְבַד הוּא מְסַגֵּל מְאֹד" – אך לימוד 'תורה' כדבעי, עד כדי 'הליכה' עמה, מה היא עליו.

בסופו של דבר גמר בלבו שיש לרומם ולקלס תקנה זו של "עמוד יומי" ותמך יתדותיו בדברי רביה"ק ש"מְכַרְח הרופא נֶאֱמַן לְשַׁפֵּךְ עֵלְיוֹ סַמָּנִים יְקָרִים וְנוֹרָאִים מְאֹד. אֵע"פ שְׁלִכְאוּרָה נִרְאָה שְׁכַמְעֵט הַכֵּל הוֹלֵךְ לְאִבּוֹד ח"ו, אָף עַל פִּי כֵן - רִיחַ טוֹב קוֹלֵט, וּבְרִבּוֹת הַיָּמִים אוֹלֵי נִזְכָּה לְחֻטְף מִהֶם אִיזוֹ טִפָּה יִקְרָה וְנִפְלְאָה לְתוֹךְ פִּינּוּ וּפְנִימִיּוּתוֹ, עַד שְׁעַל יְדֵי זֶה אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה לְזִכּוֹת לְרַפְּאוּה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִית וְגַשְׁמִיּוֹת".

נו, א'בחורי'שע שאלה

ואמר רביה"ק עוד "שֶׁגַם בְּנֵי אָדָם הַשּׁוֹמְעִים הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת וְאִינִם מְבִינִים אוֹתָהּ, לְעֵתִיד בְּעוֹלָם הָבָא יְבִינוּ. [ואמנם] גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה צָרִיךְ לְקַיֵּם בְּפִשְׁטוּת עַל כָּל פְּנִים, לִיָּלֵךְ בָּהֶם - [אך] עֵקֶר תּוֹרָה שְׁלֹו הִיא לְהַנְשִׁימוֹת שְׁלֵנוּ. שְׁכַשְׁבּוּא לְעוֹלָם הָבָא יִהְיוּ הַנְּשִׁמוֹת שְׁלֵנוּ בְּקִיָּאִים בְּאוֹתָן הַתּוֹרוֹת הַגְּבוּהִים מְאֹד".

"אולם אני", גילה השואל הצעיר את לבו בכאב – "איני נפש של כמות קבועה ואין לי זמן לאיכות ראויה. כלומר, לא קבעתי עצמי לעמוד יומי כי מטבעי זקוק אני ללמוד לאט ולהבין היטב. אך מה אעשה ואין עיתותי בישיבה מספיקות להגיע לכדי לימוד ארוך של העמקה כאשר עם לבבי. כך מצאתי עצמי קרח מאכן ומכאן. זה לי חודשים אחדים בלא קביעת לימוד בליקוטי"מ כלל".

נו, א'בחורי'שע שאלה. הציץ במרפא שלשמאל חלון הרכב ועקף את המשאית הווחלת לפניו. התפלא על עצמו איך היתה לו סבלנות לשמעה עד תומה. כמעט שלח אצבעו להקיש 'שמונה' ולהעביר את הקו לשיחה אחרת – אלא שלפתע נדהם ונכלם להבין כי גם הוא-הוא, המנהל העסוק בן החמישים, כנראה טרם בגר כדבעי, מחילה מכבודו. למרבה הבושה, תקוע ממש באותה 'בחורי'שע שאלה. קרח הוא מכל צד, בלי קביעות של חיים, וזקוק לבהירות בענין.

"מי אנוכי לענות", פתח קול המשיב, "רק אשתף אותך בדברים ידועים לכל: מחד, סדר "העמוד היומי" הביא אלפים לקשר בל ניתק עם ספר החיים הזה. אלפים אלה קרובים המה לקיים בהם את דברי רביה"ק ש"אם יתמידו בספרי'ו יכלו לזכות להיות נעשה איש פֶּשֶׁר בְּאֵמֶת".

אך יחד עם זאת בל נשכח שרביה"ק ומוהר"ן לא קבעו כמות 'יומית' מסוימת בדוקא – זמן או דפין – ללימוד זה. 'יומי' היא עצה בת-דורנו אשר נדברו בה יראי ה' איש לרעהו, לזרז את לימוד הבקיאות בתורת רביה"ק – ויקשב ה' וישמע, "כִּי יְכַלִּין לְהִיּוֹת נְעֻשָׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּר עַל יְדֵי לְמוּד הַסֵּפֶר שְׁלֹו...".

ולכן, את עניות דעתי אשמיעך, שאם אין נפשך ללימוד כמות מוגדרת – וגם אין בזמנך כדי להגיע לאיכות שחפצת בה – טוב שתעשה לך 'יומי' משלך. מי שאמר לעמוד יומי וידלוק, יאמר ליזמן יומי וידלוק. למה

מושגים בחסידות ובפנימיות התורה
לאור דרכו של רביה"ק זי"ע

בהם

אנחה מסוג אחר

סוד כוחו של "א יידישע קרעכץ" | מה ההבדל בין אנחה של עצבות, לאנחה של תקווה? | באיזה כח יכולים הצדיקים להציל נשמות מרדת שחת?

אספתי את האנחות שלך

מעשה ביהודי שאינו שומר תומי"צ, שהיה לו חבר שגדל כמוהו כחילוני גמור, מנוער מכל זיק של יהדות. לימים זכה חברו לחזור בתשובה, ואף נסע לראש השנה לאומן. אך למרבה הצער חזר החבר ונפל למחוזות רחוקים ונידחים, עד שהיה נראה שכל ההתקרבות שלו נעלמה בתהום הנשיה.

לילה אחד, בעת שהיהודי ישן, הופיע חברו בחלומו וסיפר לו, "אני כבר לא בין החיים, ובאתי לספר לך מה התרחש עמי בעולם האמת. ברגע שעליתי לשמים, הקיפו אותי מיד מלאכי חבלה שחורים שנבראו ממעשי הרעים, והחלו להוביל אותי לשאול תחתית. לא ראיתי שום שמץ של תקווה, והבנתי שאני אבוד לחלוטין".

"לפתע הבליחה במוחי מחדשה, הרי הייתי באומן, ורבינו הבטיח לעזור למי שיבוא אליו. אמרתי לעצמי 'נו, הגיעה השעה לגבות את ההבטחה'. התחלתי לעורר שם בשמים מהומה שלמה, וזעקתי שאני רוצה את רבינו, שיבוא אליי ויעזור לי".

"לא חלף זמן רב, ואני רואה את רבינו מגיע. הוא החל לשאת ולתת עם מלאכי החבלה, עד שהוציא אותי מידיהם. והוא פנה אליי ואמר לי כך:

דע לך, לא עזרתי לך בגלל התיקון הכללי שאמרת, זהו חשבון בפני עצמו. אני עזרתי לך על ידי זה שמאז שהיית אצלי, למרות שהתרחקת מאוד אחר כך - תמיד הייתי איתך. ליוויתי אותך לכל מקום. אספתי וליקטתי כל אנחה שהיית גונח בין עבירה אחת לשנייה, ובכוח כל אותן אנחות, הצלחתי להציל אותך ולפדות אותך".

היהודי התעורר משנתו בבהלה, כשהחלום הפלאי חקוק במוחו לפרטי פרטים. הכל הרגיש מוחשי להחריד, אך פרט אחד מנע ממנו מנוח - הרי חברו עדיין בין החיים, אז איך יתכן שהוא מגיע אליו בחלום?!

הוא התרומם מהמיטה ונטל את הטלפון על מנת להתקשר לחבר. על הצג הוא רואה עשרות שיחות שלא נענו. הוא חזר למספר, ומהצד השני עונים לו מהמשטרה, "אנחנו נמצאים כאן בזירת תאונה קטלנית, יש כאן הרוג ל"ע, ואנחנו לא מצליחים לזהות אותו. ראינו את המספר שלך בשיחות האחרונות בטלפון של ההרוג, ואנחנו רוצים לדעת מי הוא...".

משברת גופו של אדם

מהו הסוד הפנימי שעומד מאחורי אותה 'אנחה' פשוטה ותמימה, אותו 'קרעכץ' יהודי עמוק הבוקע מן הלב, שעל ידה יכולים הצדיקים להציל נשמות אבודות מרדת שחת? בהשקפה ראשונה, נראה שהאנחה היא ביטוי של ייאוש

השייך לסטרא אחרא, כפי שאנו מתפללים 'והסר ממנו יגן ואנחה'.

שכן כאשר אדם נאנח מתוך תחושת חידלון ויאוש, הוא מחליש את כוחותיו. האנחה הזו שואבת מן האדם את שארית החיות שבו, משתקת את העשייה, ומשקיעה אותו בתוך רחמים עצמיים ועצבות. וכפי שאמרו חז"ל שהאנחה משברת כל גופו של אדם, 'על מה אתה נאנח? אל שמועה כי באה, ונמס כל לב, ורפו כל ידים, וכהתה כל רוח'.

בנוסף לזאת, כאשר יהודי מתבונן במצבו ומרגיש צער ורצון לשנות את המצב, היצר הרע עלול להרדים אותו בתוך האנחה. הוא יתאנח על גורלו ועל חטאיו, ובכך ירגיש שיצא ידי חובה.

על כך אמר הרה"ק הרשב"ב מליובאוויטש זי"ע, "טובה פעולה אחת - מאלף אנחות". האנחה לבדה אינה מקדמת את האדם, במקום להיאנח אלף פעמים, קום ועשה פעולה אחת קטנה של קדושה.

שלימות כל החסרונות

לעומת כל זאת, גילה רבינו הקדוש; "הנה יקר גנוחי ונוה (שקרוין קרעכץ) מאיש ישראלי, כי הוא שלימות החסרונות".

סוד האנחה היהודית, תלוי במה שנמצא בפנימיות של 'האנחה':

- אנחה שהיא רק מביעה צער על העבר, היא מסוכנת מאוד [ועליה אמרו, שטובה פעולה אחת מאלף אנחות].

- אנחה שפנימיותה מלאה בכיסופים לעתיד, היא יקרה מאוד.

וכה דיבר רבינו הקדוש:

"טוב להרגיל את עצמו להתאנח על מעשיו שאינם טובים, ולכסוף ולהשתוקק בתוקף אנחתו לשוב להשי"ת. כי על ידי אנחה זאת, נפסק מוחל דטומאה, ונתקשר בחבל דקדושה".

היינו, להתאנח על העבר - ובתוקף האנחה לכסוף ולהשתוקק, ולהאמין בעתיד הנפלא שמצפה בעתיד.

אנשי שלומנו היו נאנחים שעות רבות בהתבודדות בגניחות וזעקות קורעות לב, האנחות מלאות התקווה, משרבות את הגוף - ומתקנות אותו כאחת.

כשיהודי מתרחק חלילה מהקדושה, הגוף שלו נמצא בגלות. אולם הנשמה שבתוכו שהיא חלק אלוה ממעל, לעולם אינה משלימה עם הריחוק, ולכן כשהוא נאנח ממעמק ליבו על מצבו, האנחה הזו היא למעשה משיכת 'רוח חיים' חדשה.

כיון שהאנחה מעידה כאלף עדים שהפנימיות שלו, נקודת

הרצון הטהורה שלו, אינה שייכת כלל למקום שבו הוא נמצא. היא זועקת ללא מילים - "הגוף שלי נכנע לרע, אבל הנשמה שלי נמצאת במקום אחר לגמרי, היא נמצאת עם השי"ת, לעולמים".

הבכיה של 'תיקון חצות'

סוד האנחה, הוא גם סוד הבכיה של תיקון חצות. בתיקון חצות לא בוכים על החורבן, כי מה שעבר אף, כי כבר נשרף בית המקדש.

אנחנו משתמשים בעבר רק בשביל לעורר בנו את הגעגועים לעתיד, כדי שיהיה לנו כח להתפלל ולהעתיר על הגאולה השלימה.

כאשר האנחה מלווה בכיסופים, היא מפסיקה להיות ייאוש והופכת להיות מנוע צמיחה. האנחה הזו 'משברת את הגוף' - כלומר, שוברת את אטימות הלב והתאוות הגשמיות - ובו זמנית בונה כלים רוחניים חדשים.

תיקון חצות, אינו רק תפילה שנאמרת בשעת חצות לילה, היא התקשרות להשי"ת בכל רגע ורגע. אפילו באמצע יום עמוס, מלא בבלבולים ומבוכות - היהודי יכול פשוט להוציא מהלב 'אוי' אמיתי. אנחה פשוטה של געגוע, "אבא, תראה באיזה מצב אני נמצא, כמה אני רחוק, הלואי והייתי קרוב אליך יותר".

אותו 'קרעכץ', אותה אנחה פשוטה שיוצאת מעומק הלב השבור - שוברת את כל הקליפות, בונה כלים רוחניים עצומים של רצון וכיסופים, ויוצרת חבל הצלה שהצדיק יוכל לאחוז בו כדי למשוך את האדם אל האור.

רבנו אמר: "אז עם וויל מיך לאזן ארן, דארף מיך ארן גאר אסאך ארט מיך שוין גארנישט"

"אם הייתי רוצה להניח לעצמי שיהיה אכפת לי, אזי צריך להיות אכפת לי הרבה מאד; אם כן כבר לא אכפת לי כלל!"

הרה"ק רבי נחמן מהורודנקא זי"ע תלמיד הבעש"ט הק' זי"ע וזקינו של רביה"ק זי"ע

• ב' תמוז תקכ"ה לפ"ק •

אמנם בשנת תקכ"ד כאשר שהה פעם בציון הקדוש, התמלא פתאום בשמחה רבה, ופנה לרעו הנמצא עמו באמרו בחדוותא: "הנה זה עתה הסכים הבעש"ט הק' שאסע לארץ הקודש!".

ואכן עלייתו בשנה זו ידועה בשם העליה החסידית הראשונה, כאשר נלוו אליו כמה מחבריו כמו הרה"ק רבי מנחם מענדל מפרימישלאן זי"ע ועוד. והיא היתה יתד ופינה לחידוש הישוב האשכנזי בעיה"ק טבריא.

•••

טבריה. עש"ק ב' תמוז תקכ"ה לפ"ק.

השמש נטתה להערב. הרה"ק רבי נחמן יושב על מקומו בחלישות כוח, רעו הרה"ק רבי מנחם מענדל מפרימישלאן עומד לימינו בעת שקידש על היין ונעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית בדחילו ורחימו, ולאחר שאכל מעט נחלש מאוד, יידו שראוהו בכך התחיל ללמד עמו זוה"ק, ויצאה נשמתו בטהרה בפניא מעלי דשבתא. ומנוחתו כבוד בבית החיים בטבריא.

•••

קשר עליון וטמיר שרר בינו לבין נכדו רביה"ק זי"ע - בן בנו רבי שמחה - הנקרא על שמו, ותמיד כאשר היה צריך רביה"ק דבר מה ממנו, היה פוקד את ציונו של הרה"ק רבי ישעיה מיאנוב זי"ע - מתלמידי הבעש"ט הק' אשר מנוחתו כבוד בק"ק סמילע - בשליחות אל זקינו השוכן בארה"ק.

ואכן, אחת מן הסיבות הפלאיות של רביה"ק בנסיעתו הקדושה לארץ הקודש, גילה הוא בעצמו, בהיות שכבר אינו יכול לשלוח את הצדיק הנ"ל לזקינו, על כן הוא נוסע לאר"י לדבר עם זקינו עמו שידוע איך יוכל לידע ממנו תמיד מה שצריך. ובשיחות הר"ק (סי' ז') מספר רביה"ק מעשה פלא בענין קדושת מחשבות זקינו שהעיד על עצמו: "ומחשבות שלנו אינם דבר ריק כלל".

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

מקורות: שבחי הבעש"ט. אמרי פנחס.

מגילת יחסי. חיי מוהר"ן (קל"ג). שיחות הר"ן. שיש"ק.

סודות הבית עברו דרכו, והיחיד שהתעסק בכתבי קדשו. על גדול התקשרותו לרבו נוכל ללמוד ממה שהעיד בעצמו, באמרו שעל אף הסיגופין שסיגף את עצמו וגודל פרישותו וקדושתו המופלגת, לא יכול היה להיפטר ממחשבות זרות - לפי בחינתו כמובן - עד שזכה לטעום טעם חכמת הבעש"ט הק'!

וכמים הפנים לפנים היה נערץ ביותר אצל רבו הק'. ופעם אחת היה הבעש"ט הק' מספר בשבחו בפניו, וכיון שהיה יושב בריחוק מקום ממנו התקרב והרכין את אונו לשמוע, והיה הדבר לפלא בעיני העם. ושאלו את הבעש"ט הק' על כך, ונענה ואמר שמגודל ענוותנותו ביקש רבי נחמן מהש"ת שיתנו לו במתנה שלא ישמע כי אם מה שצריך לשמוע, וכאשר ראה שאינו שומע קול רבו, הרכין את עצמו לשמוע מקרוב. והפטיר הבעש"ט הק' ואמר: "והמופת הוא, שכשנאני מדבר בדברי תורה או הוא שומע אפילו מרחוק".

הרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע הפליג בשבחו מאוד, ואמר שעליו נאמר שכל המספר בשבחון של צדיקים כאילו עוסק במעשה מרכבה. עשרות מאמרות קדשו מובאים בספרי התולדות וב'דגל מחנה אפרים'.

אף החיד"א בספרו 'ברכי יוסף' (סוף יו"ד סי' רצ"ט) כאשר כותב מענין לבושי בגדי מצר, הוא מצייץ בשבחו יחד עם רעו הרה"ק רבי מענדל מפרימישלאן זי"ע בזה הלשון: "זה שנים באו מקרית חוצות סיעת ספריא לשכון כבוד בארץ, ותרי מינייהו רבנו, המתקדשים והמטהרים בהדרי הדריים ועין רואה הני מאני דרבנו, מכף גלג ועד ראש לבושי משי, וכו', ולבי היה מהסס תדיר במימר קדישין הנהו חסידים".

•••

אף לאחר פטירת הבעש"ט הק' היה הרה"ק רבי נחמן פוקד מזמן לזמן את ציונו הקדוש לבקש ממנו רשות להוציא לפועל את משאת נפשו לעלות לציון ברננה - אך ללא הועיל.

מעז'בוז. בחיי הבעש"ט הק' זי"ע.

רצונות וכיסופין עזים גדשו את לבו הטהור של הרה"ק רבי נחמן מהורודנקא זי"ע לחונן את עפר ארצנו הקדושה, ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחריתה, חיבת וקדושת הארץ בערה בקרבו באש שלהבת, עד אשר גמר בנפשו לעשות ככל אשר ביכלתו לעלות לחבוק את עפרה.

אמנם כתלמיד אדוק לרבו הגדול אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע, לא אבה לעשות צעד זה טרם קיבל ברכת קדשו לחיים ולשלום, אולם לגודל תמיהתו הרי תמיד כאשר היה נכנס לרבו על הדבר הזה, היה דחחו לזמן אחר, כך פעם אחר פעם.

ביום מן הימים גברו ערגת כיסופיו עד מאוד, הוא נכנס לרבו ובקול מתחנן ומבקש פרש לפניו עומק תשוקתו לארץ הקדושה, כאשר התבטא לאמר: "רבי, איך וייל שוין פארן קיין ארץ ישראל!".

כאשר ראה הבעש"ט הק' גדול תשוקת נפשו לעלות לציון, נענה והורה לו ללכת לטבול במקוה טהרה טרם נסיעתו, באמרו: "נו, גיי אין מקוה פון פריער".

רבי נחמן עשו כאשר ציוהו רבו, ובעת טבילתו נתגלה לפניו מחזה נורא הוד. הנה נפרש לפניו מראה של כל ארץ ישראל! לארכה ולרחבה!

אחוז התפעלות הוא שב אל רבו וסיפר לו את אשר ראו עיניו. הבעש"ט הק' שמע את דבריו וציוהו שנית ללכת לטבול בשניה. כתלמיד ותיק ציית רבי נחמן לדברי רבו וטבל שנית. ומה נורא היה המראה אשר חזה במו עיניו - עיר הקודש ירושלים בתפארתה על כל סמטאותיה ומבואותיה! אמנם גם כאשר שח לרבו את ראיית עיר הקודש ציוהו שוב לטבול בשלישית. וכאן כבר אחזה בו רעד דקדושה וחרדה, כאשר נגלה לפניו בית קדשי הקדשים במלוא הדרה! אך דבר מה היה חסר שם - - - הארון! ארון ברית ה' לא היה בבית קדשי הקדשים!

הלום רעם הוא נכנס אל רבו וסיפר לו את אשר נגלה לפניו בעת טבילתו השלישית. נענה הבעש"ט הק' ואמר: "יא, וייל דער ארון איז אין מעז'בוז..."

מדברים אלו הבין רבי נחמן כוונת רבו כאשר מנע ממנו מלנסוע לארה"ק, כי קדושת הארון עצמו הלא הוא אצל הבעש"ט הק' במעז'בוז (א"ה: ראה ליקו"מ תורה ס"א אות ו' שהצדיקים הם בחי' קדשי קדשים ואבן שתיה).

•••

הרה"ק רבי נחמן מהורודנקא זי"ע היה נודע ומפורסם בקדושתו וצדקתו כמקובל אלקי וקדוש עליון בין גדולי חכמי הקלויז שבבראד עוד טרם התקרבותו לבעש"ט הק', וכמו שהעיד עליו רבה של בראד הגאון רבי שלמה יצחק היילפרין זצוק"ל: "החכם בחכמת אלקות, המקובל מוה"ד נחמן". פאר היחס היה, בהיותו יתן ונכד להמהר"ל מפראג מגזע הלל הזקן ולמעלה בקודש עד לדוד מלכא משיחא.

ואף לאחר שהתקרב היה מן הבולטים בין החבראי קדישא אשר סביב הבעש"ט הק', והגם שהיה גדול בשנים ממנו, התבטל אליו בכל לב ונפש, בהיותו איש אמונו אשר כל

מכל לכבוד שבת נברא מלאך!

ספרו לפני מוהר"ת שכששאלו את הרב הקדוש רבי משה לייב סאסובער מדוע נעשה סגי נהור (עור) לעת זקנתו, נענה ואמר: "היות שבעת שהולכת זונתי ביום חמישי לקנות הקמח אומרת היא תכף לכבוד שבת, וכשמחממת המים אומרת שוב לכבוד שבת, וכמנפה הקמח אומרת שוב לכבוד שבת, וכשהיא לשה את העסה אומרת שוב לכבוד שבת, ובליל שישי כשהיא מתעוררת לקום כדי לאפות את החלות אומרת שוב לכבוד שבת, וכן בעת הפרשת החלה שוב, וכן בעת עשיתה שאר מאכלי וצרכי שבת היא אומרת וחוזרת ככל פעם לכבוד שבת, לכבוד שבת - על כן נברא כל כך הרבה מלאכים ושרפים בביתי, והם כילו את עיני, על כן איני רואה - אזוי פיל מלאכים, האבן זיי מיר אויסגעברענט די אויגן, דערפאר זעה איך נישט".

וכשספרו מעשה זה למוהר"ת, הפטיר ואמר: "אזוי איז! אזוי איז! פון יעדן לכבוד שבת ווערט באשאפן א מלאך! אכן כן! אכן כן! מכל לכבוד שבת נברא מלאך!"

שועמיה חיים זכו

נקודה של חיות לקראת שבת קודש

חיים מאירים

מסילות העבודה
בדרכי עצותיו של רביה"ק זי"ע
מפי זקני אנ"ש

הגה"צ רבי
יעקב מאיר
שעכטער
שליט"א

התבודדות [ג]

זמן של גילוי רצונות חבויים

בין החידושים הנפלאים שקיבלנו מרביה"ק קיימת העצה הנפלאה של התבודדות, והיינו שפיכת הלב לפני השי"ת כבן אל אביו, להתנער בתוך המעת לעת ולהתנתק מעט מהבלי העוה"ז, לשיח את הלב לפני השי"ת, לבקש ולהתחנן מלפניו על הנפש, לגלות את כל הרצונות החבויים בלב פנימה לאמר: "אנא ה', קרבי אליך, עזרני שלא אמרוד במלכות שמים שלא אהיה רשע, שגם בדור חשוך כזה אמליך אותך ע"י הסור מרע

מרעות הדור הזה, עוזר נא לי שאזכה למלא את ימי ושנותי בתורה ותפילה בעשה טוב במצוות מעשיות ובכפיית היצר, שהבעל-דבר - בכל תכסיו שהוא עובד היום בצורה נוראה של אין גיבור כמתייאש - לא ינתק ולא יקרע אותי חלילה ממך", כי הרי כל משאו ומתנו של הבעל-דבר הוא לנתק אותנו מהשי"ת רח"ל, לא לתת לנו פתח לקיים מה שהשי"ת מבקש מאתנו "פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמותי", הוא כל כך רוצה שנתקרב אליו, ואחנו רק צריכים לגלות את הרצונות הללו.

ולאחר שיחה כזאת לפניו ית"ש, מתחדשים בסור מרע ובעשה טוב, בהתמדות הלימוד ובתפילה בהתלהבות, וכי יש לך קול דודי דופק' יותר מזה, היש לך 'פתחי לי' יותר מזה, זה הקול הנכון והאמיתי של קיום רצון ה', ע"י הדיבורים הקדושים שלך שעל ידי זה נעשה אתערוטא דלתתא. רבינו הק' נתן לנו עצה נפלאה זו של דיבורים קדושים, קח דיבורים ורצונות קדושים ודבר אותם לפניו יתברך בכל לב, זהו האתערוטא דלתתא הטוב והיקר ביותר שאתה יכול וצריך לעשות!

אוסף אמרים (אמונה ותפילה, מאמר ו')

מזל טוב

בהדרת הכבוד אנו משגרים בזה ברכות טוב להגאון הנודע רב חלילה בהרבצת התורה בישראל

הרה"ג ר' משה ברי"ק
בראנדסארפער
שליט"א

מ"צ בהעדה החרדית ומרבי לחיותנו
לרגל שנחת נישואי בנו החתן חיים אלעזר שליט"א
בכות רביה"ק יזכו לבנות בית נאמן בישראל, ויזוה מהם רוב נחת
דקדושה מתוך שמחה ונחת

טייערער רחסידי'שער מקורב!

התחבר לאחת מהחבורות שע"י לחיותנו' ורחייה עצמך!

עדיין אין חבורה באיזור מגוריך? צור קשר עם 054-854-4121

הלכה למעשה בקיצור.

לרגל תחילת מחזור ל"ב בסדר 'עמוד היומי' בספה"ק ליקוטי מוהר"ן ארגון 'טעם גן עדן' מתרחב ומשיק מבחן שבועי על ה'קיצור ליקוטי מוהר"ן' המסכם את דברי רבינו הקדוש שילמדו מידי שבוע, ויחקקו את פשט התורות והעולה מהם להלכה ומעשה על לוח ל'בנו!

בין הנבחרים בהצלחה יוגרלו 400 ש"ח מידי שבוע!

חק ולא יעבור

כחיותינו כהיום

מהנעשה והנשמע בקרב המסתופפים בצילא קדישא

אור בהירות הדרך!

נסיעה לציון הקדוש בשבועות הקרובים!

לאחר ההצלחה הגדולה בפעמים הקודמות, מתגבשת בסייעתא דשמיא קבוצה חדשה של חסידים ואנשי מעשה ואברכי משי מכלל חצרות הקודש, למסע מרומם ונעלה אל עבר עיר הגעגועים אומאן, לפקוד ציונו הקדוש של רביה"ק אור האורות זי"ע, אשר הבטיח בקדשו לעסוק בתיקון נשמות ישראל לדורות עולם.

הנסיעה תתקיים אי"ה בשבועות הקרובים, וילוה באירה מרוממת באהבת חברים ורוממות הדעת, לזכות להיטהר בנהר המטהר מכל הכתמים, ולקבל חיות חדשה לחדש כנשר נעורינו בעבודת השי"ת!

במסגרת הפעולות הברוכות של ארגון "לחיותנו" הושג סבסוד מיוחד לכל אלו שיזכו לראשונה לפקוד את הציון הקדוש, כאשר להגל נסיעתם הראשונה יקבלו סבסוד משמעותי במחיר הנסיעה והשהות בצל הקודש באומאן!

הודרו להירשם בהקדם: 054-848-1465

המזלך

חסיד'ישע
יונגערמאן;
עט דודים
הניע!

סדר

• מה זה בעצם 'טעם גן עדן'?
* ארגון שנסד לעודד את קניית הבקאות בספרי רביה"ק.

• מעניין! איך זה עובד בפועל?
עי מבחנים יומיים ושבויעים על סדרי הלימוד הקבועים של א"ש.

• כמה שאלות יש בכל מבחן?
במבחן יומי יש 3 שאלות. ובמבחן שבועי יש 10 שאלות. השאלות בסגון אמריקאי ומתאימות במיוחד לשמיעה בטלפון.

• השאלות קשות??
2 מתוך 3 שאלות הן ברמת הבנה בסיסית מאוד ו-1 מעט קשה יותר. וכן על זו הדרך במבחן השבועי.

• מה נחשב להצלחה במבחן?
לפחות 2 תשובות נכונות מתוך 3 במבחן יומי, ו-7 מתוך 10 במבחן שבועי.

• יש פרסים??
וודאי. מידי יום יש הגרלה על 100 ש"ח ומידי שבוע על 200 ש"ח.

• נפתחו עכשיו מבחנים גם על ליקוטי מוהר"ן, האם התגלה היא משתפת?
לא! המבחנים וההגרות לכל ספר הן בנפרד ולכל אחד זכות משלו!

• ומה קורה עם המבחן השבועי בליקוטי מוהר"ן?
המבחן השבועי יהיה בספר 'קיצור ליקוטי מוהר"ן'. על התורות שנלמדו במהלך השבוע.

• איפה ממלאים את המבחנים?
פשוט...מחייגים 02-99-24-777. בפעם הראשונה נרשמים באחת משלוש האופציות: א. 'בהקשות' ב. 'בהקלות' ג. במענה אנושי. לאחמ"כ בכל כניסה למערכת מקישים את מס' הזהות וממלאים את המבחן.

• בכל פעם צריך להזדהות??
לא חייב! יש אפשרות לקבל מספר ישיר, שבעזרתו תוכלו להתקשר בצורה מוזהה למערכת. מקישים 3-9-9 בבניסה למערכת ומקבלים צינזוק מהמספר הישיר, בו מזדהים בפעם הראשונה וזהו!

• באיזה שפה המבחנים?
בשלושה: המבחנים בלשה"ק ובשלושה 2 המבחנים באידיש.

• איפה ניתן להתעדכן בשמות הזוכים?
בשלושה 3.

• מה שעות הפתיחה של המבחן?
החל מהשעה 2 בלילה ועד שעה 2 בלילה למחרת.

• ומה קורה בשבת?
בליל שישי בשעה 2 נפתחים 3 מבחנים:
א. על הדף של יום שישי - נסגר במוצש"ק בשעה 2.
ב. על הדף של יום שבת - נסגר ביום ראשון בשעה 2 בלילה.
ג. מבחן שבועי - נסגר בשני בשעה 2 בלילה.

נפתחתה ההרשמה לקראת ימי הקיבוץ בראש השנה הבעל"ט

הגנו לחדוד לכול המקורבים מחצרות הקודש החוסים בצל אילת דוד, מול טבע מקור חכמה וי"ע כי בסיעה דשמאי לאחר יגיעות מרובות

למתחם הקמפוס הנפלא והמרווח בעיר הגעגועים אומאן

"בצינל עתה"

המועד לקהל הצבורים המקורבים מחצרות הקודש לשהות יחד באור הצדיק מתוך אהבת חבים באווירה מרוכמת ומשובבת לב בכל היתומים הורבת הדעת ושלות הנפש

מחיר מיוחד לנפש: \$ 680 כולל אש"ל מלא ומקווה

במשך כל ימי השהות בצל הקודש המחיי המיוחד הוא רק לנשמים עד סוף תמוז הבעל"ט

הזדרזו להירשם בהקדם אצל נציגי החברות ברחבי הארץ

רכז ארצי: 052-716-8452 בירנהאק מרדכי

"זכנן צדיקים יראו וישמחו וחסידים פריה יגילו"

הכשרה המרובה המוגשת כל יומך מאן!

ההיכל הגדול בי בצל כפר הסיני

בית"ק רבי נחמן מברסלב
לע"י תאגיד החסידים בית אלטע רחל לאה בר שלמה בית

בית"ק רבי נחמן מברסלב
לע"י תאגיד החסידים בית אלטע רחל לאה בר שלמה בית